

رشد ۳۳ درصدی معاملات مسکن

آرمان ملی: بانک مرکزی با انتشار گزارش تحولات بازار مسکن شهر تهران در آبان ماه ۱۴۰۰، از افزایش تعداد معاملات در این ماه خبر داد و اعلام کرد؛ شمار معاملات در آبان، به حدود ۷٫۳ هزار واحد مسکونی رسید که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب معادل ۳۳٫۵ و ۶۳٫۵ درصدافزایش نشان می‌دهد. براساس گزارش بانک مرکزی، متوسط قیمت خرید و فروش یک متر مربع زیر بنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران در آبان امسال (۲۲۰۱ میلیون ریال بود که نسبت به ماه قبل ۱٫۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین این رقم نسبت به ماه مشابه سال قبل معادل ۱۷٫۷ درصدافزایش داشته که در مقایسه با رشد نقطه به نقطه آبان ماه سال ۱۳۹۹ (معادل ۱۸٫۲ درصد) به مراتب کمتر بوده و بیانگر کند شدن آهنگ رشد قیمت مسکن در سال جاری است. بررسی توزیع تعداد واحدهای مسکونی معامله شده در شهر تهران به تفکیک عمر بنا در آبان ماه حاکی از آن است که از مجموع هفت هزار و ۳۰۴ واحد مسکونی معامله شده، واحدهای تا ۵ سال ساخت با سهم ۳۲۰ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. سهم مذکور در مقایسه با آبان‌ماه سال قبل حدود ۶٫۹ واحد درصد کاهش یافته و در مقابل به سهم واحدهای با قدمت بالا در گروه‌های ۶ تا ۱۰ سال؛ ۱۱ تا ۱۵ سال و ۱۶ تا ۲۰ سال ساخت افزوده شده است. توزیع تعداد معاملات انجام شده برحسب مناطق مختلف شهر تهران در آبان حکایت از آن دارد که از بین مناطق ۲۲ گانه شهر تهران، منطقه ۵ با سهم ۱۳٫۸ درصدی از کل معاملات، بیشترین تعداد قرار داشته و میابعد نامه را به خود اختصاص داده است. همچنین مناطق ۱۰ و ۲ به ترتیب با اختصاص سهم های ۹۰ و ۸٫۳ درصدی در رتبه های بعدی قرار گرفته‌اند. در بین مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران، بیشترین متوسط قیمت یک متر زیر بنای مسکونی معامله شده معادل ۲۷۷٫۵ میلیون ریال به منطقه یک و کمترین آن با ۱۴۵٫۲ میلیون ریال به منطقه ۱۸ تعلق داشته است.ارقام مزبور نسبت به ماه مشابه سال ۱۳۹۹ به ترتیب ۲۲٫۲ و ۲۰٫۶ درصدافزایش نشان می‌دهند. بررسی شاخص کرایه مسکن اجاری در شهر تهران و کل مناطق شهری در آبان ماه امسال نشان دهنده رشد به ترتیب معادل ۵۱٫۶ و ۵۴٫۹ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل است. «گزارش تحولات بازار معاملات مسکن شهر تهران در آبان ۱۴۰۰» برگرفته از آمارهای خام سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور است که توسط اداره بررسی ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی تهیه و منتشر می‌شود.

دوره بین

نوبت به شناسنامه‌دار کردن کار آفرینان رسید!

آرمان ملی: وزیر کار دولت سیزدهم از زمانی که آمده از طرح‌های بزرگی برای بهبود وضعیت شغلان، بیکاران، یارانه بگیران، کارگران و … صحبت کرده است و در این راستا هم با تואنستد برای اشتیاق و دوستی و اقوام سنگ تمام گذاشته است و از همه مهمتر اینکه همیشه در حال سخنرانی در این نشست و آن نشست است.او در مصاحبه‌ای گفته بود که بانک اطلاعاتی در مورد یارانه بگیران وجود ندارد، در مصاحبه با صدوسیما هم به نبود بانک اطلاعاتی شغلان و بیکاران اذعان کرد که مسلمانا هم اینها قصور همه دولت‌ها است ولی تا الان برنامه ای برای تهیه این بانک‌های اطلاعاتی ارائه نشده و حالا آقای دکتر گفتند که «حدود ۴۰۰ هزار کارآفرین حرفه‌ای در کشور که اقدام به بار ارضای اقتصادی کشور به روش آنان است که باید شناسایی و شناسنامه‌دار شوند.»حجت‌ان، عبدالملکی درباره طرح میاحشی پیرامون انتقال دیرخانه شورای عالی اشتغال به سازمان برنامه که با مخالفت رئیس جمهوری روبرو شد نیز گفت: این بحث از ابتدا مبنا و منطقی نداشت، اشتغال به سازمان برنامه که با مخالفت رئیس جمهوری روبرو شد نیز گفت: این بحث از ابتدا مبنا و منطقی نداشت، اشتغال به سازمان برنامه که با مخالفت رئیس جمهوری صورت گیرد به یک الگو و نظریه پایه که همان زیست بوم ملی اشتغال است نیاز داریم، در این الگو، اشتغال، تولید و نیروی کار در کنار هم قرار دارند. عبدالملکی تصریح کرد: ما در دبیرخانه شورای عالی اشتغال، تاش می کنیم این هماهنگی اتفاق بیفتد، در تقسیم کارها و برنامه‌های دستگانه‌های نیز دخل و تصرفی نداریم، هر دستگانه‌ی دارای منابع و مخاطبانی است که در کنار هم و در یک نظام واره قرار می‌گیرند. او درباره تأمین منابع اجرای زیست بوم ملی اشتغال نیز گفت: منابع در این حوزه دارای دو بخش منابع داخلی دستگا ها و منابعی است که از سوی دبیرخانه شورای عالی اشتغال استحصال خواهد شد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تصریح کرد: سامانه ناظر نیز پلت‌فرم ارزیابی و نظارت در حوزه زیست بوم ملی اشتغال خواهد بود که دستگانه‌های اجرایی به این سامانه دسترسی دارند. عبدالملکی در تشریح دیگر فرآیندهای زیست بوم اشتغال گفت: برای شکل‌دهی این قالب همکاری در زیست بوم ملی اشتغال، ابزار حقوقی یعنی مصوبات شورای عالی اشتغال وجود دارد که در قالب این مصوبات، توافق نامه‌هایی با دستگانه‌های اجرایی به امضا خواهد رسید. او درباره نسبت دبیرخانه دولتی، عمومی غیر دولتی و بخش خصوصی در این زیست بوم نیز گفت: تقسیم کار در این زیست بوم ملی اشتغال مشخص است، بخش دولتی، کار حاکمیتی انجام می‌دهد، بخش عمومی غیر دولتی، کار توسعه ای و بخش خصوصی نیز، کار عملیاتی را برعهده خواهد داشت و با ترکیب بازار، سرمایه و مواد اولیه فرایند تولید را پیگیری می‌کند. او تأکید کرد: بخش دولتی در حوزه زیست بوم ملی اشتغال، بسترسازی و تسهیل‌گری در حوزه‌های مربوط به صدور مجوزها را برعهده دارد. عبدالملکی با بیان اینکه ما به دنبال اشتغالی هستیم که تولید را تقویت کند، گفت: هر حوزه دستگانه‌ی باید بخش خصوصی فعال در آن حوزه را شناسایی کند. او تأکید کرد: ما به دنبال شغل شایسته برای همه ایرانیان هستیم، مخاطبان ما در این بخش تمام گروه‌هایی هستند که در حوزه مساله بیکاری و اشتغال قرار دارند و برای تمام این گروه‌ها در حوزه اشتغال برنامه داریم.

سده شنبه	
۱۴۰۰ • ۰۹ • ۰۰ • ۰۹	
۲۴ ربیع الثانی۱۴۴۳ ه‍.‍.‍.‍/ ۱۳۰۰ نوامبر ۲۰۲۱	

سال منجم شماره ۱۱۷۰

«**آرمان ملی**» ظرفیت‌های سوریه را برای ورود به بازار کشورهای عربی بررسی می‌کند:

سوریه دروازه‌ای بزرگ برای اقتصاد ایران نیست؟!

◀ **کارشناسان معتقدند که اقتصاد سوریه حرفی برای گفتن ندارد**

آرمان ملی: **وزیر صنعت، معدن و تجارت در جریان سفر به سوریه که در راستای افتتاح نمایشگاه توانمندی‌های ایران در این کشور برگزار شده تأکید کرد با استفاده از ظرفیت تجارت آزاد بین کشورهای عربی می‌توان با ایجاد صنایع مونتاژ و سرمایه گذاری مشترک در حوزه‌های مختلف زمینه صادرات به سایر کشورهای عرب و منطقه را فراهم آورد.**
فاطمی امین در این سفر معتقد است با توجه به قربایت فرهنگی و سیاسی ایران و سوریه امکان و در شرایطی که این کشور در زمان بازسازی قرار دارد بهترین فرصت را برای گسترش تجارت و تعاملات اقتصادی ایران فراهم آورد.

در واقع بررسی‌ها نشان می‌دهد به‌رغم تعاملات سیاسی ایران با سوریه اما در حوزه اقتصاد سهم ایران ناچیز بوده به گونه‌ای که ایران با صادرات ۱۲۰ میلیون دلاری تنها سهمی حدود ۳ درصدی از بازار صادراتی این کشور را به خود اختصاص داده است از سوی دیگر وضعیت اقتصادی کشور سوریه نیز تحت تأثیر جنگ داخلی و مشکلات امنیتی و همچنین تحریم‌های اخیر با افت شدید همراه شده به طوری که رشد تولید ناخالص داخلی این کشور منفی ۳۶.۵ درصد اعلام شده و حجم مبادلات تجاری این کشور در سال گذشته کمتر از ۵ میلیارد دلار برآورد شده است. موضوعی که به اعتقاد کارشناسان اگرچه استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی و توسعه تجارت خارجی آن هم در شرایط تحریمی می‌تواند نقطه عطفی در اقتصاد کشور به شمار رود اما باید توجه داشت که حضور رقبای قدرتمند منطقه همچون روسیه، چین و ترکیه همواره مهم‌ترین چالش برای افزایش سهم ایران در بازار کشورهای هدف بوده تا جایی‌که در عراق نیز به‌رغم تعاملات سیاسی گسترده و حضور ایران در این کشور اما شاهد حذف و واگذاری محصولات ایرانی در بسیاری از بازارها به ترکیه و چین بوده‌ایم به گفته تحلیلگران تحقق صادرات ۲ میلیارد دلاری تا اوق ۱۴۰۴ اگرچه چندان دور از دسترس نخواهد بود اما به الزاماتی نیاز دارد که مهم‌ترین آنها حذف چالش‌های تحریمی برای ایران است.

◀ **ورود به بازار کشورهای عربی**

سید رضا فاطمی امین در جریان سفر به سوریه گفت: سوریه یک کشور در حال بازسازی است و امکان سرمایه‌گذاری گسترده در این کشور وجود دارد. از طرف دیگر سوریه در آستانه ورود مجدد به اتحادیه عرب است. بنابراین اگر بتوان صنایع مونتاژ را در این کشور مستقر کرد، امکان استفاده از ظرفیت تجارت آزاد بین کشورهای عربی و صادرات به مصر، اردن و سایر کشورها فراهم خواهد شد. وی تأکید کرد: در این سفر تمرکز بر روی روابط اقتصادی در بخش‌های مختلف با کشور سوریه است و حتی می‌توان طرح‌های چند جانبه‌ای داشت. برای مثال می‌توان محصولات متعددی در سوریه تولید و به دیگر کشورهای عربی و منطقه صادر کرد. این عضو کابینه سیزدهم درباره ارتقای همکاری‌های تجاری و اقتصادی نیز، تصریح کرد: اولین نکته متداول کردن تراز تجاری دو کشور است؛ قطعاً سوریه با مشکلاتی جدی در زمینه اقتصادی مواجه است و شاید صادرات یک طرفه تصویری عملی نباشد، بنابراین نکته کلیدی اینجاست که روابط اقتصادی متعادلی ایجاد کرد که دو طرف از آن نفع ببرند. همچنین سامر الخلیل، وزیر اقتصاد سوریه نیز گفت: قانون سرمایه‌گذاری جدید این کشور فرصت‌های خوبی را فراهم کرده است. شرکت‌های ایرانی از تجربه و توانمندی‌های قابل توجهی برخوردارند، بنابراین علاقه‌مندیم که آنها را به استفاده از فرصت‌های پیش‌رو در سایه همکاری‌های گمرکی و مالیاتی بهره‌مند کنیم. شکی نیست که مقامات اقتصادی تهران و دمشق به دنبال تکامل تجاری و اقتصادی برآمدند که منافع دو کشور را تأمین می‌کند.

◀ **سهم ۲ درصدی ایران از بازار صادراتی سوریه**

سوریه اگرچه همواره به عنوان یکی از شرکای مهم و راهبردی ایران در حوزه‌های سیاسی و امنیتی محسوب می‌شود اما این تعاملات در حوزه‌های اقتصادی و تجاری چندان قوی نبوده به

آرمان ملی

«**آرمان ملی**» ظرفیت‌های سوریه را برای ورود به بازار کشورهای عربی بررسی می‌کند:

سوریه دروازه‌ای بزرگ برای اقتصاد ایران نیست؟!

◀ **کارشناسان معتقدند که اقتصاد سوریه حرفی برای گفتن ندارد**

آرمان ملی: **وزیر صنعت، معدن و تجارت در جریان سفر به سوریه که در راستای افتتاح نمایشگاه توانمندی‌های ایران در این کشور برگزار شده تأکید کرد با استفاده از ظرفیت تجارت آزاد بین کشورهای عربی می‌توان با ایجاد صنایع مونتاژ و سرمایه گذاری مشترک در حوزه‌های مختلف زمینه صادرات به سایر کشورهای عرب و منطقه را فراهم آورد.**
فاطمی امین در این سفر معتقد است با توجه به قربایت فرهنگی و سیاسی ایران و سوریه امکان و در شرایطی که این کشور در زمان بازسازی قرار دارد بهترین فرصت را برای گسترش تجارت و تعاملات اقتصادی ایران فراهم آورد.

◀ **اقتصاد سوریه حرفی برای گفتن ندارد**

در این رابطه کمیل طیبی کارشناس اقتصاد بین الملل در گفت‌وگو با «رمان ملی» در خصوص سفر وزیر صمت به سوریه و استفاده از ظرفیت‌های این شریک سیاسی و امنیتی برای توسعه تجاری و اقتصادی می‌گوید: در سال های گذشته تجربه حضور هم در بازار عراق و هم سوریه وجود داشته و حتی در برخی از حوزه‌های صنعتی همچون خودروسازی شاهد سرمایه گذاری در این کشورها بوده‌ایم. وی در ادامه افزود: اما به واسطه شرایط سیاسی و امنیتی حاکم بر این کشور متأسفانه تجربه سرمایه گذاری در این کشورها چندان موفق نبوده به گونه‌ای که به کاهش البته در حوزه‌های صنعتی نیز شاهد سرمایه گذاری شرکت‌های خودروسازی ایران در البته اگرچه سوریه در سال‌های اخیر در ردیف کشورهای فقیر دنیا قرار گرفته تا جایی‌که سرانه درآمدی مردم این کشور از ۲۹۰۰ دلار تجاوز نمی‌کند اما در حوزه‌های کشاورزی و معدنی از ظرفیت‌های مناسبی برخوردار بوده که متأسفانه تاکنون مغفول مانده است در این رابطه تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۱۹ حدود ۵۰ میلیارد دلار بر اساس برابری قدرت خرید و ۲۴.۶ میلیارد دلار بر اساس نرخ ارز رسمی، بوده است همچنین در نرخ رشد تولید خالص داخلی این کشور معادل منفی ۳۶.۵، نرخ تورم حدود ۲۶ درصد، نرخ بیکاری حدود ۵۰ درصد و درآمد سرانه سوریه ۲۹۰۰ دلار بوده محاسبه شده است. همچنین با توجه به تنش‌های سیاسی و امنیتی و جنگ داخلی و در ادامه تحریم‌های بین‌المللی علیه این کشور در سال‌های اخیر حجم مبادلات تجاری سوریه با جهان در سال‌های گذشته نیز دچار نوسانات شدید شده است؛ به طوری که از حدود ۳۰ میلیارد دلار (شامل ۱۶ میلیارد دلار صادرات و ۱۴ میلیارد دلار)، در سال ۲۰۰۸ به حدود ۵ میلیارد دلار (شامل ۸۲۳ میلیون دلار صادرات و ۴.۱ میلیارد دلار واردات) در سال ۲۰۲۰ و حدود ۴۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۹ کاهش پیدا کرده است. در خصوص میزان تجارت خارجی این کشور بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال ۲۰۲۰ کشورهای ترکیه با ۱.۶۰ میلیون دلار و سهم ۳۸.۵ درصد، چین با ۸۳۴ میلیون دلار و سهم ۲۰ درصد، مصر با ۲۸۹ میلیون دلار و سهم ۷ درصد، روسیه با ۱۳ میلیون دلار و سهم ۴.۴ درصد، هند با ۱۲۴ میلیون دلار و سهم ۳ درصد و لبنان با ۱۲۲ میلیون دلار و سهم ۳ درصد رتبه‌های اول تا ششم صادرکنندگان کالا به سوریه را به خود اختصاص داده‌اند. بر همین مبنا، صادرات ایران به سوریه در این سال حدود ۱۲۰ میلیون دلار بوده است که سهم ۳ درصدی از بازار این کشور و کسب رتبه هفتم را برای ایران به ارمغان آورده که با توجه به سهم مبادلات سیاسی بسیرا ناچیز است، همچنین طبق آمار گمرک ایران، در سال گذشته ۱۱۵ میلیون دلار صادرات به سوریه صورت گرفته و این در حالیست که در ۶ ماه نخست امسال نیز میزان صادرات به این کشور حدود ۷۵ میلیون دلار برآورد شده که احتمالات تا پایان این رقم به ۱۵۰ میلیون دلار خواهد رسید که با رشد همراه بوده است البته طبق برنامه ریزی‌های صورت گرفته باید حجم صادرات ایران به سوریه تا سال ۱۴۰۴ از بیش از ۲ میلیارد دلار برسد که در شرایط کنونی تحقق آن با اما و اگرهای زیادی همراه است.

◀ **اجرای موفقیتنامه‌های تجاری**
همچنین در این خصوص مهدی عباسی مدیر دفتر اقتصادی ایران در حلب می‌گوید: موفقیت‌نامه‌های زیادی بین کشورهای ایران و سوریه از جمله، موفقیتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، موفقیتنامه همکاری نمایشگاهی، موفقیتنامه تجاری، گمرکی و بازرگانی، موفقیتنامه حمل‌ونقل و یادداشت تفاهم در زمینه استاندارد و حفظ کیفیت وجود دارد اما متأسفانه تقریباً هیچ‌کدام از موفقیت‌نامه‌های مذکور به مرحله اجرایی نرسیده است. وی گفت: در سال ۸۹ توافقنامه تجارت آزاد بین ایران و سوریه امضا شد که متأسفانه تا به امروز عملیاتی نشده است؛ اگر این موافقت نامه اجرایی می‌شد قطعاً تاکنون وضعیت تجارت بین دو کشور بهتر از شرایط کنونی بود.

◀ **آرمان ملی**» بررسی می‌کند:

سکته ناقص بازار خودرو؛ خریدار و فروشنده در کما

یافته بلکه خریداران نیز کاملاً از بازار خارج شده‌اند. از سویی دیگر نیز به دلیل عدم تعیین تکلیف قیمت خودرو، دلالتان نیز انگیزه‌ای برای جولان در بازار نداشته و تزریق سرمایه و تقاضای کاذبی در بازار خودرو مشاهده نمی‌شود.
در این رابطه سعید مومنی رئیس اتحادیه فروشندگان و نمایشگاه داران خودرو اظهار کرد: در ابتدای سال جاری، بازار خودرو درگیر اخبار زیادی شده که مهم‌ترین آن تعیین تکلیف مذاکرات هسته‌ای است. مصرف‌کنندگان می‌گویند با توجه به مذاکرات، همچنان برای خرید صبر کرده و منتظر کاهش‌ی شدن قیمت‌ها خواهند ماند. در مقابل وقتی قیمت ارز بالا می‌رود، تعداد فروشندگان نیز کاهش پیدا می‌کند و بازار اصطلاحاً قفل می‌شود. او گفت: دو موضوع مذاکرات برجام و تصمیم نهایی ستاد تنظیم بازار در مورد قیمت خودرو، منجر به قفل شدن بازار شده است و در طرف خریدار و فروشنده منتظر اعلام نهایی اخبار این دو حوزه هستند. او با بیان اینکه با توجه به عدم مشخص بودن آینده بازار خودرو، تقاضای کاذب در بازار کاهش یافته است، افزود: خروج تقاضای کاذب از بازار باعث شده با تلاطم‌های کوتاه‌مدت، میزان تغییر قیمت خودرو نسبت به گذشته کاهش پیدا کند. البته باید توجه داشت که قیمت خودروهایی مانند پراید که دیگر تولید نمی‌شوند و خودروهایی مانند پژو ۲۰۷ که عرضه محدودی دارند تغییرات زیادی می‌کند. محمد قاسمی یک فعال بازار خودرو نیز گفت: بازار خودرو مثل ماه‌های گذشته در حالت انتظار است؛ خریدار و هم فروشنده منتظر تغییرات چه از جانب اخبار سیاسی و دلالتان می‌کند و خودروسازان نیز کاهش پیدا می‌کند و بازار اصطلاحاً قفل می‌شود. او گفت: در حالی که قیمت‌ها در فضای مجازی قیمت‌ها عمدتاً بالاتر از سطح بازار ثبت می‌شود. نکته قابل توجه در مورد قیمت خودرو و آن است که تفاوت بین قیمت کارخانه و بازار رانتی حدود ۵۰ هزار میلیارد تومانی نصب دلالتان می‌کند و خودروسازان هیچ‌بره‌های از این مبالغ نمی‌برند و روز روز زبان نباشته آنها افزوده می‌شود. با این حال بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که از اواخر آبان تا امروز ۷ آذر ماه، اگرچه قیمت‌ها خارج از محدوده قدرت خرید اغلب مصرف‌کنندگان است اما برخلاف انتظارات با افزایش قابل توجهی همراه نبوده است. باید توجه داشت که تغییرات قیمتی خودروی پراید به دلیل توقف تولید این محصول از سال گذشته است.

اقتصادی	
۷	

گزارش

منابع نفت و گازمان را چه کنیم!

فرصت‌هایی که از دست می‌روند

آرمان ملی: تحریم آمریکا سال‌هاست که صنعت نفت و گاز ایران را هدف گرفته و همین موضوع برخلاف ادعای بسیاری از تندروها که مذاکرات با آمریکا برای برداشتن تحریم‌ها را خلاف منافع ایران می‌دانند، صادرات نفت و گاز به شدت کاهش یافته است و از طرفی این صنعت با کاهش سرمایه‌گذاری دچار عقب‌ماندگی عظیمی شده‌است که استخراج و تولید را هم با مشکل مواجه کرده است. با توجه به اینکه از عدم استفاده از سوخت‌های فسیلی در جهان تا چند دهه آینده اجزایی می‌شود با این روند منابع ایران بالاستفاده خواهد ماند! به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در حالت کلی ۳ رویکرد اصلی برای توسعه صنعت پتروپالایشگاهی در کشور مطرح است. نخست احداث واحدهای پالایشگاهی با رویکرد تولید و صادرات سوخت، دوم احداث واحدهای جدید پتروپالایشگاهی بسا رویکرد تولید و صادرات سوخت و محصولات پتروشیمی و سوم ارتقا و افزایش پیچیدگی پالایشگاه‌های موجود کشور برای تولید مواد با ارزش افزوده بیشتر است. تمامی پالایشگاه‌های کشور در نیمه غربی ایران احداث شده‌اند. عمده پالایشگاه‌های کشور در سالیان گذشته ساخته شده است و تنها پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس اخیراً وارد مدار تولید شده است. ظرفیت طراحی شده پالایشی کشور در حدود ۲ میلیون بشکه در روز است و سالانه حدود ۱.۹ میلیون بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی جهت مصرف داخل و صادرات فرآورده در کشور پالایش می‌شود. با توجه به تحریم صادرات نفت و میعانات گازی، می‌توان بخشی از ظرفیت صادراتی نفت خام را جهت توسعه صنعت پتروپالایشگاهی و پالایشگاهی صرف کرد. در حالت کلی ۳ رویکرد اصلی برای توسعه صنعت پتروپالایشگاهی در کشور مطرح است. نخست احداث واحدهای پالایشگاهی با رویکرد تولید و صادرات سوخت، دوم احداث واحدهای جدید پتروپالایشگاهی با رویکرد تولید و صادرات سوخت و محصولات پتروشیمی و سوم ارتقا و افزایش پیچیدگی پالایشگاه‌های موجود کشور برای تولید مواد با ارزش افزوده بیشتر است. در خصوص احداث واحدهای پالایشگاهی با رویکرد تولید و صادرات سوخت می‌توان گفت جهت خنثی‌سازی و مقابله با تحریم‌های مرتبط با فروش نفت پالایشگاهی با رویکرد تولید و صادرات سوخت نیز، گازوئیل و نفت‌های پخش روی کشور سوخت‌های دیگر است. البته باید خاطر نشان کرد که با توجه به گسترش خودروهای با سوخت جایگزین جدید و خودروهای بنزینی تا اوق ۲۰۲۵ میلادی در دنیا، حجم بازارهای صادراتی برای گازوئیل رشد قابل توجه خواهد داشت و مسأله بازار محصولات سوختی یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در رویکرد احداث واحدهای جدید پالایشگاهی با هدف تولید و صادرات سوخت خواهد بود. همچنین کنترل مصرف سوخت در کشور با توجه به رشد سوخت در جهان قابل توجه خواهد شد و گازوئیل نیز در غیر این صورت پالایشگاه جدید صرفاً نیاز سوخت داخل کشور را تأمین خواهد کرد. به عنوان نمونه ظرفیت ورودی پالایشگاه سیزف ۴۸۰ هزار بشکه در روز میعانات گازی است که با در نظر گرفتن سرمایه در گردش ۱.۲ میلیارد دلاری و هزینه سرمایه‌گذاری ۳.۳ میلیارد دلاری و هزینه بهره ۳۹۰ میلیون دلاری، در فزاول این پروژه کل سرمایه مورد نیاز حدود ۴.۹ میلیارد دلار برآورد می‌شود. خوراک ورودی میعانات گازی این پالیشگاه پالایشگاهی حدود ۱۹۶ میلیون تن (۴۸۰ هزار بشکه در روز) میعانات گازی و خروجی این پالایشگاه سالانه ۴۶۶.۲ هزار تن گاز مایع، ۴.۴۵ میلیون تن نفتای سبک، ۶.۹ میلیون تن نفتای سنگین، ۳.۵۴ میلیون تن نفتای متوسط (جنت)، ۳.۸۸ میلیون تن گازوئیل، ۱۲ هزار تن مواد باقیمانده برنج و پین ۷۰ هزار تن گوگرد خواهد بود. در صورت احداث واحد بنزین‌سازی با استفاده از خوراک نفتای سبک و سنگین تولیدی در فاز دوم پروژه، به ازای هر ۱۲۰ هزار بشکه در روز سوخت گازوئیل با هدف تولید بنزین-تولوتن-زایلین‌ها در سال بنزین تولید خواهد شد و نیاز به حدود ۳۰۰ میلیون دلار هزینه سرمایه‌گذاری است. بنابراین هزینه سرمایه‌گذاری برای واحد بنزین‌سازی پالایشگاه میعانات گازی با خوراک ورودی ۸۰۰ هزار بشکه در روز میعانات گازی حدود ۱.۲ میلیارد دلار است. لذا کل هزینه سرمایه‌گذاری احداث پالایشگاه به همراه واحد بنزین‌سازی حدود ۶.۱ میلیارد دلار خواهد شد. ساخت پتروپالایشگاه‌ها رویکرد دیگری است که جهت خنثی‌سازی و مقابله با تحریم‌های مرتبط با فروش نفت و میعانات گازی پیش روی کشور قرار دارد. در این رویکرد علاوه بر تولید سوخت، تولید محصولات شیمیایی نظیر آروماتیک‌ها و الفین‌ها نیز بخش قابل توجهی از مواد خروجی از پتروپالایشگاه‌ها در بر ورودی به پتروپالایشگاهی می‌شود. این پالایشگاه‌ها نیز از خروجی نفتای سبک و سنگین پالایشگاه سیراف به عنوان: ۱- خوراک واحد پتروشیمی آروماتیک با هدف تولید بنزن-تولوتن-زایلین‌ها ۲، پتروشیمی کراک بخار با هدف تولید پلی الفین‌ها (پلی اتیلن و پلی پروپیلن) استفاده کرد و یک واحد پتروپالایشگاهی را بیکریندی کرد. در صورت احداث واحد پتروشیمی آروماتیک با خوراک نفتای سنگین در فاز دوم پروژه پالایشگاه سیراف به‌ازای هر ۱۲۰ هزار بشکه در روز خوراک ورودی پالایشگاه حدود ۶۹۰ هزار تن در سال بنزن-تولوتن-زایلین‌ها تولید خواهد شد و نیاز به حدود ۷۷۰ میلیون دلار هزینه سرمایه‌گذاری است. از طرف دیگر در صورت احداث واحد پتروشیمی کراک بخار از خوراک نفتا به همراه واحدهای پلیمریزاسیون با هدف تولید پلی الفین‌ها (پلی اتیلن و پلی پروپیلن) به ازای هر ۱۲۰ هزار تن در سال یک پالایشگاه ۴۰۰ هزار تن در سال پلی پروپیلن تولید خواهد شد و نیاز به حدود ۲۶ میلیارد دلار هزینه سرمایه‌گذاری است. بنابراین برای ساخت پتروپالایشگاهی با ظرفیت ۴۸۰ هزار بشکه در روز خوراک میعانات گازی با نوع بیکریندی پتروشیمی آروماتیک و پتروشیمی کراک بخار به همراه واحدهای پلیمریزاسیون به ترتیب حدود ۸۰۸ و ۱۵۴ میلیارد دلار هزینه سرمایه‌گذاری نیاز است. با توجه به مقررات جدید اعمال شده از طرف سازمان بین‌المللی استاندارد ملل متحد با عنوان ایمو ۲۰۲۰ باید میزان گوگرد در سوخت (نفت کوره) در کشتی‌های باری و کانتینربراز در تقاضای فرآورده‌های پالایشگاهی در اوق ۲۰۴۵ میلادی در دنیا ترکیب محصولات تولیدی پالایشگاهی موجود در کشور نیز تغییر خواهد کرد بنابراین پالایشگاه‌ها در آینده سعی خواهند کرد درصد گوگرد موجود در محصولات خود را کاهش دهند و از طرف دیگر تلاش خواهند کرد تا میزان نفت کوره تولیدی در خروجی محصولات خود را کاهش دهند تا بهره‌وری اقتصادی پالایشگاه بهبود یابد یا نفت کوره تولیدی خود را فرآیندهای دیگری تبدیل به مواد شیمیایی با ارزش تر کنند. لذا نفت کوره و مواد باقیمانده برنج پین تقطیر از محصولاتی هستند که ظرفیت خوبی برای تولید محصولات شیمیایی و پلیمری دارند.